

UNIwersytet ZIELONOGÓRSKI Instytut FILOZOFII

al. Wojska Polskiego 71a, 65-762 Zielona Góra
tel. (0-68) 328-3120, fax. (0-68) 328-3120
e-mail: sekretariat@ifil.uz.zgora.pl
<http://www.ifil.uz.zgora.pl>

STANDARDY PRACY LICENCJACKIEJ W Instytucie Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego

Standardy zostały opracowane zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* z dnia 27 lipca 2005 (Dz.U. Nr 164 poz. 1365), *Statutem Uniwersytetu Zielonogórskiego*, *Regulaminem studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego* oraz na podstawie *Planu i programu na kierunku Filozofia*.

I Wymogi merytoryczne

1. Praca powinna zawierać:

- określenie problemu,
- zdefiniowanie celu pracy,
- zastosowanie odpowiedniej metody badawczej,
- analizę podejmowanych kwestii,
- sformułowanie wniosków na podstawie prowadzonych analiz.

2. Wymagania dotyczące celów i zadań pracy licencjackiej. Praca powinna dowodzić umiejętności stosowania metod pracy naukowej, do których należą:

- właściwe diagnozowanie i ocena problemu,
- identyfikacja i analizowanie wiążących się z problemem zjawisk (teorii, argumentów, pojęć itp.),
- znajomość i wykorzystanie literatury przedmiotu,
- rozszerzanie wiedzy poprzez poszukiwanie informacji w dostępnych pracach naukowych,
- wyciąganie właściwych wniosków,
- prowadzenie logicznego toku wywodów,
- krytyczne podejście do przedmiotu badań,
- formułowanie własnych tez oraz opinii,
- uzasadnianie swych poglądów,
- posługiwanie się jasnym i precyzyjnym językiem, fachową terminologią oraz – na ile to możliwe ze względu na przedmiot pracy – unikanie powtórzeń,
- operowanie poprawną polszczyzną.

II Wymogi formalne

Układ pracy:

elementy obligatoryjne:

1. strona tytułowa,
2. oświadczenie autora o samodzielnym wykonaniu pracy,
3. spis treści,
4. wstęp,
5. tekst główny,
6. zakończenie,
7. bibliografia,

elementy opcjonalne:

8. indeks osób,
9. indeks rzeczowy,
10. załączniki.

Poniżej przedstawia się charakterystykę poszczególnych elementów pracy.

1. Strona tytułowa

Strona tytułowa ma zawierać następujące elementy, umiejscowione kolejno od góry do dołu:

- (1) nazwa instytucji, 3 elementy: Uniwersytet Zielonogórski
Wydział Humanistyczny
Instytut Filozofii
- (2) imię i nazwisko autora
- (3) tytuł pracy
- (4) akceptacja promotora (po lewej stronie)
- (5) informacja o promotorze: Praca licencjacka
napisana pod kierunkiem
(tytuły i stopnie, imię i nazwisko promotora – całość po
prawej stronie)
- (6) miejscowość i data (rok): Zielona Góra 2007 (przykładowa data ukończenia pracy).

Poszczególne elementy mają być wycentrowane (oprócz (4) i (5)), zapisane jednakowym krojem czcionki, ze zróżnicowaną wielkością: największą czcionką (3) – np. 21–24 pkt., nieco mniejszą (2) – np. 18 pkt., jeszcze mniejszą: (1), (4), (5) i (6) – wszystkie 12 pkt. Elementy (2) i (3) mogą być zapisane pismem pogrubionym; inne wyróżnienia (np. italika) są zbędne – o ile ich użycie nie wynika z treści tytułu.

Wzór strony tytułowej znajduje się w załączniku nr 1.

2. Oświadczenie autora o samodzielnym wykonaniu pracy

Formularz oświadczenia znajduje się w załączniku nr 2.

3. Spis treści

Spis treści ma zawierać informacje o elementach składowych pracy i ich rozmieszczeniu na poszczególnych stronach. W spisie treści powinny być wykazane wszystkie rozdziały, podrozdziały, punkty, podpunkty i paragrafy wyodrębnione w tekście głównym.

4. Wstęp

We wstępie należy: (1) określić o czym jest praca, uzasadnić wybór tematu oraz (2) wyjaśnić, w jaki sposób mają zostać osiągnięte cele, wyznaczone w pracy.

Ad. (1) autor określa, czego dotyczy praca; czy rozwiązuje jakiś istotny problem; jaka jest główna idea pracy; jej cel. Jeśli autor zamierza bronić jakiejś tezy, należy ją sformułować. Należy wymienić oczekiwane rezultaty, wyjaśnić treść tytułu pracy (jeżeli jest taka konieczność), określić stan badań nad podejmowanym problemem (ze względu na charakter pracy określenie stanu badań może znajdować się w tekście głównym).

Ad. (2) autor przedstawia opis zastosowanej metody oraz uzasadnia jej wybór; prezentuje w zarysie treść i strukturę pracy (wstępna informacja o treści poszczególnych rozdziałów); uzasadnia dobór materiałów oraz zakres przedmiotowy podjętych badań.

Wstęp ma charakter informacyjny – powinien umożliwić czytelnikowi zorientowanie się w problematyce pracy. Wstęp powinien być krótki i zwięzły.

5. Tekst główny

Elementami składowymi pracy są: treść słowna (uporządkowana w poszczególnych rozdziałach oraz ich częściach składowych), odnośniki, przypisy, cytaty, tabele, tablice, ilustracje, aneksy. Podstawowe zasady uporządkowania tekstu głównego:

- **Tekst i jego podział:**
struktura pracy może być jedno- albo wielostopniowa (rozdziały, podrozdziały, punkty, podpunkty, paragrafy).
- **Tytuły rozdziałów i numeracja:**
wyróżnienia tytułów (w jedno- i wielostopniowej strukturze) powinny być stosowane jednolicie w całej pracy. Tytuły pisze się na ogół bez używania skrótów. W przypadku wielostopniowego podziału tekstu kolejność i hierarchię jego części można zapisać numeracją wielorzędową (tzw. układ dziesiętny lub numeryczny – każdy element oznaczony jest cyframi arabskimi), albo numeracją cyfrowo-literową (tzw. układ alfabetyczno-numeryczny – rozdziały oznaczane są cyframi rzymskimi, podrozdziały arabskimi, a kolejne części składowe literami; gdy podział jest jeszcze bardziej złożony stosuje się dodatkowo podział na duże i małe litery oraz w dalszej kolejności na litery greckie).
- **Akapity:**
każdy akapit powinien zaczynać się wcięciem akapitowym (jeśli natomiast akapit znajduje się bezpośrednio pod tytułem rozdziału, podrozdziału itd., który rozpoczyna się bez żadnego wcięcia, wówczas wcięcie akapitowe nie jest konieczne); dodatkowe odstępy między akapitami są zbyteczne. Należy pamiętać, że akapit jest jednostką znaczeniową i jego wielkość powinna być uzasadniona.
- **Cytaty:**
wszystkie cytaty wymagają wyróżnienia merytorycznego (podanie źródła cytatu np. w przypisie – z odpowiednim opisem bibliograficznym) oraz poligraficznego (np. znak cudzysłowu lub osobny akapit – cały akapit jest wówczas pisany mniejszą czcionką od reszty tekstu (11 pkt.), ponadto z lewej strony posiada odstęp równy wielkości wcięcia akapitowego, a odstępy między cytatem i pozostałym tekstem są pojedyncze). Stosowanie cytatów powinno być merytorycznie uzasadnione – cytaty spełniają określone role, m.in. przedstawiają poglądy omawianych autorów, są przytaczane w celu polemiki lub analizy itp.
- **Ilustracje:**
Każda ilustracja powinna posiadać: tytuł, kolejny numer oraz odsyłacz do źródła, z którego została zaczerpnięta. Aby zachować przejrzystość ilustracji, objaśnienia

(jeżeli nie jest to konieczne) należy umieszczać nie w obrębie ryciny, lecz pod spodem, w tytule, albo w przypisie.

- **Odnośniki i przypisy:**
w tekście głównym umieszcza się znak (odnośnik, zazwyczaj zapisany cyframi arabskimi) identyczny ze znakiem znajdującym się w przypisie na dole strony. Przypisy powinny być poprawnie zredagowane, z uwzględnieniem niezbędnych skrótów. Należy ograniczać wielkość przypisów do niezbędnego minimum oraz stosować je zgodnie z właściwą im funkcją.
- **Skróty:**
Posługiwanie się skrótami znajdującymi się w słownikach skrótów jest dopuszczalne i nie wymaga objaśnień, natomiast skróty wprowadzone przez autora powinny być wyjaśnione przy pierwszym użyciu skrótu oraz umieszczone w wykazie skrótów jako załącznik.

Zaleca się, aby student kończył każdy rozdział krótkim podsumowaniem, zaś podsumowanie całej pracy umieścił w końcowej części ostatniego rozdziału, w osobnym – końcowym – rozdziale, albo w zakończeniu pracy.

6. Zakończenie

Zakończenie nie jest nowym rozdziałem pracy, lecz służy syntetycznemu zrekapitulowaniu osiągniętych rezultatów prowadzonych badań. W zakończeniu należy – przede wszystkim – przypomnieć, jaki był cel pracy oraz sformułować ogólne wnioski (syntetyczna rekapitulacja osiągniętych rezultatów, które pokazują, jaką wartość ma praca). W uzasadnionych przypadkach można wymienić trudności, jakie towarzyszyły badaniom (co i dlaczego nie zostało osiągnięte) oraz sformułować pytania, które wyznaczyłyby plan dalszej pracy nad podjętym problemem.

7. Bibliografia

Bibliografia ma zawierać wykaz cytowanej literatury w kolejności alfabetycznej – zgodnie z wymogami opisu bibliograficznego; dotyczy to również źródeł zaczerpniętych z Internetu¹. Liczba pozycji w bibliografii jest uzależniona od tematu pracy. Student powinien wykorzystać najważniejsze teksty z danej dziedziny. W pierwszej kolejności należy uwzględnić teksty źródłowe, ograniczając – do niezbędnego minimum – liczbę podręczników. Warto aby student w pracy licencjackiej korzystał również z tekstów w językach obcych. Dotyczy to zwłaszcza języka, w którym przywołani w pracy autorzy się wypowiadali.

¹ Umieszczoną w bibliografii literaturę można grupować nie tylko alfabetycznie, ale również według kryteriów treściowych lub formalnych, np. ze względu na rodzaje wykorzystanych dokumentów. Podstawowymi elementami składowi opisu bibliograficznego są:

- imię/imiona oraz nazwisko/a autora/ów (redaktora albo edytora – w przypadku prac redagowanych albo edytowanych oraz tłumacza, gdy cytowany jest przekład),
- tytuł (książki, artykułu itp.; czasopisma),
- nazwa serii wydawniczej,
- miejsce wydania,
- nazwa wydawnictwa,
- rok wydania (data odczytania tekstu – gdy źródło pochodzi z Internetu),
- tom/y,
- liczba lub numery stron.

Stosowanie i kolejność niektórych z powyższych elementów uzależnione są od rodzaju publikacji.

8. Indeks osób

Indeks osób zawiera wykaz wszystkich postaci (również fikcyjnych) przywołanych w pracy. Każdorazowo należy podać nazwisko oraz pełne imiona poszczególnych osób.

9. Indeks rzeczowy

Indeks rzeczowy zawiera najważniejsze terminy i pojęcia występujące w pracy.

10. Załączniki

Załączniki dzielą się na dwa rodzaje: (1) mogą to być wykazy skrótów, tablic, ilustracji, tabel, grafów, wykresów, aneksów itp. znajdujących się w tekście głównym pracy licencjackiej lub (2) nie umieszczone w tekście głównym informacje, do których autor pracy sporządził w tekście odpowiednie odsyłacze.

III Wymogi edytorskie – redakcyjne

Wydruk pracy licencjackiej powinien stosować się do następujących wymogów:

- format arkusza papieru: A4,
- druk dwustronny,
- czcionka Times New Roman,
- wielkość czcionki podstawowej: 12 pkt.,
- wielkość czcionki w przypisach: 10 pkt.,
- odstęp między wierszami: 1,5 wiersza – w przypisach odstęp pojedynczy,
- cytat wyróżniony jako osobny akapit ma odstęp z lewej strony równy wielkości wcięcia akapitowego, odstępy pojedyncze między tekstem cytatu a resztą tekstu, pisany jest czcionką 11 pkt.,
- marginesy: górny i dolny – 2,5 cm,
lewy – 3,5 cm,
prawy – 2,5 cm,
- ze względu na druk dwustronny wielkości marginesów lewego i prawego są zmieniane na przemian,
- wielkość wcięcia akapitowego: 0,7 cm,
- justowanie – tekst wyrównany do obu marginesów,
- przypisy u dołu strony,
- numeracja ciągła przypisów oraz stron – strona tytułowa bez numeru,
- bezpośrednio po stronie tytułowej oświadczenie studenta o samodzielnym przygotowaniu pracy (formularz oświadczenia w załączniku nr 2),
- zalecana objętość pracy: 30–50 stron (objętość pracy uzależniona jest o podejmowanej problematyki, należy jednak unikać zbędnych powtórzeń),
- strona tytułowa ma być przygotowana zgodnie ze wzorem znajdującym się w załączniku nr 1.

IV Wymogi regulaminowe

Poniżej przedstawia są niektóre ustalenia regulaminowe dotyczące pracy licencjackiej².

1. Praca licencjacka:

- jest pracą promocyjną, dającą absolwentowi tytuł zawodowy licencjata;
- jest pracą samodzielną, kierowaną przez promotora;
- podlega recenzji;
- podlega obronie podczas egzaminu dyplomowego;
- ma być zgodna – ze względu na temat – z kierunkiem studiów; może mieć jednak charakter interdyscyplinarny.

2. Praca powinna być:

- w oprawie miękkiej (grzbiet zgrzany, bez bindowania) albo w twardej,
- oddana w 3 egzemplarzach, drukowanych dwustronnie (dla promotora, recenzenta, egzemplarz archiwalny).

3. Jeden egzemplarz pracy student oddaje w formie elektronicznej.

4. Student umieszcza bezpośrednio po stronie tytułowej oświadczenie o samodzielnym przygotowaniu pracy licencjackiej (wzór oświadczenia w załączniku nr 2).

5. Praca ma być przyjęta przez promotora – na stronie tytułowej promotor zaświadcza to swym podpisem.

6. Student powinien złożyć zaakceptowaną przez promotora pracę dyplomową przed upływem nominalnego terminu ukończenia studiów tzn.:

- a) do 28 lutego, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr zimowy;
- b) do 30 czerwca, jeśli ostatni semestr studiów przypada na semestr letni.

7. Student dostarcza tytuł swej pracy w języku angielskim – formularz oświadczenia w załączniku nr 3.

V Kryteria oceny pracy

W pracy licencjackiej student powinien starać się sprostać wszystkim – przedstawionym powyżej – wymaganiom w stopniu najwyższym. Poniżej podaje się kilka dodatkowych punktów, na które student powinien zwrócić uwagę, pisząc pracę licencjacką, aby starał się spojrzeć na nią oczyma potencjalnego czytelnika:

- czy praca odpowiada tematowi określonymu w tytule,
- ocena układu pracy, struktura podziału treści, kolejność rozdziałów, kompletność też itp.
- merytoryczna ocena pracy,
- czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu³,
- charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł,
- ocena formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze),
- możliwy w przyszłości sposób wykorzystania pracy (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy).

² Dodatkowe informacje umieszczono w załączniku nr 4, w którym jest wyciąg z *Regulaminu studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego*, zawierający przepisy dotyczące pracy dyplomowej oraz ukończenia studiów.

³ Nowatorskie (odkrywcze) ujęcie badanego problemu nie jest wymagane, ale nie zwalnia to studenta od samodzielnego przedstawienia badanego problemu i sformułowania własnych przemyśleń.

VI Załączniki

1. Wzór strony tytułowej.
 2. Formularz oświadczenia o samodzielnym wykonaniu pracy.
 3. Formularz oświadczenia dotyczącego tytułu pracy w języku angielskim.
 4. Wyciąg z *Regulaminu studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego* zawierający przepisy dotyczące pracy dyplomowej oraz ukończenia studiów.
-

Standardy opracował zespół w składzie:

Przewodniczący – Dyrektor IF UZ, prof. UZ, dr hab. Lilianna Kiejzik

Członkowie – dr Stanisław Hanuszewicz, dr Tomasz Mróz